

Hattersheimer Stadtanzeiger

Trauma po politické vraždě.

Krátký film "Hannah" ve Spolkovém domě: Hana Frejková umělecky zpracovává vlastní minulost.

Dr. Helga Leonhard.

Hattersheim – V rámci spolkového výročí 1700 let života Židů v Německu se 25. října konalo ve Spolkovém domě v Okriftelu filmové představení s přednáškou. Akci organizovalo město Hattersheim společně se spolkem Kulturní fórum Hattersheim.

První radní Karl Heinz Sprengel uvítal Hanu Frejkovou, autorku textu a hlavní představitelku filmu "Hannah" a publikum, které se dostavilo v hojném počtu. Dalším hostem byla Prof. Dr. Eva-Maria Ulmer-Otto, která převzala roli moderátorky rozhovoru a také Michael Löffler, který slova Hany Frejkové překládal. Přítomná byla i dcera autorky.

Karl Heinz Spengler poděkoval organizátorům a s díky přitom vyzdvihl práci městské archivářky z Hattersheimu. Nakonec krátce osvětlil okolnosti, které s filmem Hany Frejkové souvisely. Její matka, Elisabeth Henke-Warnholtz pocházela z Hamburku, stala se herečkou a její první angažmá bylo v Praze. Tam se seznámila s Haniným otcem, Ludwigem Freundem, pocházejícím z židovské lékařské rodiny, který byl národohospodářem. Rodiče odešli během války do exilu do Londýna, kde se Hana v roce 1945 narodila. Následoval návrat do Prahy, Hanin otec, přesvědčený komunist, si změnil jméno na Ludvíka Frejku. V roce 1952 byl popraven. Matka s dcerou pak musely do exilu do pohraničí u Liberce. Po nějaké době se mohly vrátit do Prahy. Hana se také stala herečkou a zpracovávala svou minulost intenzivním pátráním v archivech a hledáním svědků. V roce 2007 napsala a zveřejnila knihu o své rodinné historii nazvanou „Divný kořeny“. Film „Hannah“, ve kterém hraje hlavní roli a který uměleckým způsobem ztvárňuje její život po smrti otce, měl premiéru 27. ledna 2020.

Poprava po monstrprocesu

Anja Pinkowsky vysvětlila velmi názorným způsobem historické souvislosti událostí v Československu, počínajíc rokem 1938. V roce 1939 docházelo k hanobení židovského obyvatelstva (společně s jinými menšinami), proto mnozí z nich uprchli do Velké Británie. V roce 1948 v Československu došlo k předání moci komunistické strany.

Zastupujícím ministerským předsedou se stal v roce 1951. Rudolf Slánský. V roce 1952 byl společně s dalšími vedoucími představiteli strany, z toho bylo jedenáct Židů, obžalován za účast na trockisticko-titovském-sionistickém spiknutí v procesu, nesoucím jeho jméno. Jedenáct ze čtrnácti obžalovaných, mezi nimi i Hanin otec, bylo po vynuceném přiznání 3. prosince 1952 oběšeno v pražské věznici. Rodiny obětí museli uprchnout. Ke zpracování těchto událostí došlo později, na příklad v knihách jako je „L'aveu“ (Přiznání) od Arthura Londona.

Ve filmu je Hana Frejková stejná, jako jsme ji poznali při přestavení. Na začátku zpívá v angličtině, ale i v němčině nebo češtině. Svůj příběh vypráví ve třech jazycích, přičemž převažuje čeština; její slova lze sledovat pomocí titulků.

Film je uměleckým zpracováním života Hany. Ukazuje fotografie rodičů z doby, kdy se seznámili. Velká část filmu se věnuje vztahu s matkou. Hana (V názvu Hannah) hraje vždy sama sebe, její matku představuje mladá herečka. Hana je traumatizována tím, že mluví špatně anglicky i německy a úpěnlivě prosí matku, aby s ní mluvila. V jedné scéně vystupuje matka se zalepenou pusou, Hana ji náplast z pusy strhne. Hana vypráví o životě v exilu, kde na jídlo nebyly peníze a Hana nosí ze školy zbytky v ešusu. Zatímco o tom Hana vypráví, sama ve své vlastní kuchyni připravuje irské stew. Aby to kamera mohla lépe zachytit, probíhá příprava jídla na žehlícím prkně.

S návratem do Prahy začíná Hanina divadelní kariéra. Začíná jako osvětlovačka, později je angažována jako herečka. Zmiňuje se o roli Antigony. Založením vlastní rodiny se dvěma dětmi pro ni začíná normální život. Z filmu lze dobře vycítit, co pro ni taková normálnost znamená, popisuje ji skutečnostmi jako je péče o děti nebo seznámení s rodiči jiných dětí. Film končí v současnosti s tou Hanou, kterou vidíme před sebou.

Jazyková bariéra mezi matkou a dcerou

V poslední části akce Hana vysvětlila, co ji k filmu přivedlo. Její vyprávění v češtině překládal Michael Löffler. Vysvětlila, že si matkou chtěla objasnit jak umělecké záležitosti, tak i mateřský jazyk. Na otázku, jaký má vztah k Anglii, odpověděla, že v Anglii strávila pouze jeden rok, ale díky úzkému kontaktu s vedoucí jednoho hostelu, který trval léta, na Anglii pohlíží jako na určitý druh vlasti. K objasnění toho, že s ní matka nemluvila, uvedla, že se česky naučila pozdě a že s ní nechtěla mluvit německy, protože to bylo spojené s rizikem. Reakce na film byly v Čechách velmi pozitivní, má se vysílat v České televizi.

Celkově to byla velmi zdařilá událost, která posluchačům poskytla námět k přemýšlení. Pocity hlavní představitelky byly ve filmu přestaveny způsobem, který byl divákům velmi přístupný.

Další akce v řadě „1700 let života Židů v Německu“ se koná ve středu 10. listopadu v 19 hodin v městské hale Florsheim. Bude uvedeno divadelní představení „RememberRING.“